

ÁLDOZATTÁ VÁLT? JOGA VAN A SEGÍTSÉGHEZ!

I. Kinek tudunk segíteni?

A bűncselekmények áldozatainak segítségéről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény értelmében az áldozatsegítő szolgálatok a **bűncselekmények és tulajdon elleni szabálysértések áldozatai** számára tudnak segítséget nyújtani. A megyei/fővárosi igazságügyi szolgálatok a megyeszékhelyeken szerveződnek.

Áldozat nemcsak a bűncselekmény vagy tulajdon elleni szabálysértés közvetlen sértettje, hanem minden más olyan személy is, aki bizonyíthatóan ennek közvetlen következtében szenvedett sérelmet.

Sérelemnek tekintendő a testi vagy lelki sérülés (súlyos félelem, szorongás) és az érzelmi megrázkódtatás (trauma, pszichés zavar) és olyan vagyoni kár, amely a cselekménnyel ok-okozati összefüggésben áll.

Segítséget kaphat a magyar állampolgár, az Európai Unió bármely tagállamának állampolgára, az Európai Unióon kívüli államnak az Európai Unióban jogszerűen tartózkodó állampolgára, a Magyarország területén jogszerűen tartózkodó hontalan személy, emberkereskedelem áldozata, illetve aki az állampolgársága szerinti államnak Magyarországgal kötött nemzetközi megállapodása vagy viszonyosság alapján erre jogosult. Áldozatsegítő szolgáltatásra jogosult a Magyarországon életvitelszerűen élő magyar állampolgár is, aki jogszerű külföldi tartózkodása alatt szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekmény áldozatává vált, és ezt megfelelő módon igazolja.

Állami kárenyhítésre az Európai Unióon kívüli államnak az Európai Unióban jogszerűen tartózkodó állampolgára csak akkor jogosult, ha az Európai Unió valamely tagállamában lakóhellyel vagy szokásos és jogszerű tartózkodási hellyel rendelkezik. Kárenyhítésben részesíthető az áldozat akkor is, ha Magyarországon tartózkodási vagy bevándorlási engedéllyel rendelkezik.

A támogatások egy része alanyi jogon, másik része azonban csak rászorultság esetén jár.

II. Tájékoztatás

A törvény rendelkezése értelmében a Magyarország területén áldozattá vált személyeknek ingyenes, gyors és szakszerű tájékoztatást kell kapniuk az előállt helyzetben felmerülő nehézségeik megoldása érdekében. A fővárosi/megyei kormányhivatalok szakigazgatási szerveiként működő megyei igazságügyi szolgálat minden hozzáfutó ügyfelet tájékoztat, ehhez nem kell az áldozatiságot igazolni.

Az áldozatsegítő szolgálat nem csak a hozzá forduló ügyfeleket tájékoztatja, hanem azokat is, akiknek áldozattá válásáról más úton tudomást szerez.

A felvilágosításnak ki kell terjednie

- az áldozat büntető-, illetve szabálysértési eljárásbeli jogaira és kötelezettségeire,
- az áldozatsegítés keretében igénybe vehető támogatásokra,
- az áldozatsegítő támogatások igénylésének feltételeire, módjára,
- egyéb igénybe vehető ellátásokra, juttatásokra, jogérvényesítési lehetőségekre,

- az áldozatsegítésben közreműködő egyéb szervezetek elérhetőségére,
- az ismételt áldozattá válás elkerülésének lehetőségeire,
- emberkereskedelem áldozata esetén az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolásra és a tartózkodási engedélyre.

III. Az igénybe vehető szolgáltatások

1. Az áldozat az általános tájékoztatáson túl igényt tarthat a szolgálat segítségére **érdekeinek érvényesítése** céljából is. Személyre szabott felvilágosítást kell kapnia alapvető jogairól és az őt megillető egészségügyi, biztosítási és szociális ellátásokról. Szükség esetén a szolgálat közreműködik abban, hogy ezekhez az ellátásokhoz mielőbb hozzáférjen.
2. Ha az áldozat ügyének további intézése ügyvéd általi **jogi közreműködést** kíván, akkor az áldozatsegítő szolgálat köteles őt a jogi segítségnyújtó szolgálathoz irányítani.
3. A bűncselekmény vagy tulajdon elleni szabálysértés áldozatának **azonnali pénzügyi segélyre** lehet szüksége annak érdekében, hogy legalapvetőbb szükségleteit fedezni tudja (szállás, ruhanemű, utazás, élelmiszer, gyógyszer stb.). A megyei/fővárosi igazságügyi szolgálat az azonnali pénzügyi segély kérdésében méltányossági döntéssel határoz, amely nem szociális rászorultságon, hanem a bűncselekmény vagy tulajdon elleni szabálysértés következtében kialakult helyzet mérlegelésén alapul. A 2012-ben kifizethető azonnali pénzügyi segély összege legfeljebb 87.118 Ft lehet.

IV. Az állami kárenyhítés

A szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekmények áldozatait állami kárenyhítés is megilleti. Ha a bűncselekménnyel okozott kár később, valamilyen forrásból megtérül, akkor az állami kárenyhítés címén kifizetett összeg előlegnek tekintendő és visszafizetendő.

Kárenyhítésre a bűncselekmény közvetlen fizikai sértettjei jogosultak, akiknek testi épsége, egészsége a bűncselekmény következtében súlyosan károsodott, továbbá ezek hozzátartozói, eltartottjai. Jogosult továbbá az a személy is, aki a szándékos, személy elleni erőszakos bűncselekmény következtében elhunyt sértett eltemettetéséről gondoskodott. Feltétele továbbá az áldozat rászorultsága, amelyet jövedelmi viszonyai határoznak meg. Rászorulónak tekintendő az az áldozat, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg 2012-ben a 174.236 Ft-ot, illetve az is, aki a törvényben felsorolt szociális ellátások valamelyikében részesül.

Járadék típusú kárenyhítés a sértett 6 hónapot meghaladó keresőképtelensége esetén, legfeljebb 3 évig adható és folyósítása megszűnik, ha az áldozat időközben más forrásból jogosulttá válik rendszeres pénzbeli ellátásra. A havi járadék maximális összege 2012-ben 87.118 Ft lehet. Az **egyösszegű kárenyhítés** a bűncselekmény miatt bekövetkezett vagyoni kár – teljes vagy részbeni – megtérítését célozza, mértéke a tényleges kárral arányos, de legfeljebb 2012-ben maximum 1.306.770 Ft lehet. (Egyösszegű kárenyhítés esetén is visszafizetendő az időközben más forrásból – pl. biztosításból, elkövetőtől – megtérülő összeg.)

V. Az áldozatsegítő szolgálatok eljárása

Az áldozatsegítő támogatások igénybevétele önkéntességen és a hatósággal való együttműködésen alapul. Azonnali pénzügyi segély és állami kárenyhítés iránti kérelmet írásban, az erre a célra

rendszeresített nyomtatvány kitöltésével kell benyújtani. A nyomtatvány ingyenesen letölthető a www.kih.gov.hu weboldaltól. Érdekérvényesítés elősegítése és jogi segítségnyújtás formai megkötés nélkül kérhető. A kérelemhez csatolni lehet az ügyben eljáró szabálysértési vagy nyomozó hatóság, ügyészség vagy bíróság által kiállított, a büntető- vagy szabálysértési eljárás adatairól szóló igazolást. Ezt az igazolást az áldozatsegítő szolgálat szerzi be, ha az áldozat azt kérelméhez nem csatolta. A kérelemhez szükség esetén a szociális rászorultságot igazoló dokumentumokat is mellékelni kell.

A kérelmet – az egyéb iratokkal együtt – bármely területi áldozatsegítő szolgálatnál elő lehet terjeszteni.

Azonnali pénzügyi segélyért a bűncselekményt vagy tulajdon elleni szabálysértést követő **öt napon belül** lehet folyamodni. Az áldozatsegítő szolgálat a kérelemről - ha a támogatás igénybevételének feltételei annak alapján megállapíthatóak - az igazolás beérkezését követő naptól számított nyolc napon belül dönt. Ha az áldozat a személyesen benyújtott kérelméhez az igazolást csatolja, az áldozatsegítő szolgálat a kérelemről soron kívül dönt. Egyidejűleg tájékoztatja az azonnali segély igénybevezetését az esetleges későbbi visszafizetési kötelezettségéről.

Érdekérvényesítés elősegítése és jogi segítségnyújtás iránti kérelmet **határidő nélkül** lehet előterjeszteni.

Állami kárenyhítésért a bűncselekmény elkövetése utáni **három hónapon belül** lehet folyamodni. (A törvényben felsorolt kivételes esetekben ez az idő hosszabb is lehet.) A kérelem elbírálása két szakaszból áll. A támogatási eljárásban a megyei/fővárosi igazságügyi szolgálat közreműködik a szükséges iratok, adatok, dokumentumok összeállításában. Az állami kárenyhítésre vonatkozó érdemi döntéseket egyetlen szervezet, a Fővárosi Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálat hozza meg.

A törvényben meghatározott közigazgatási hatósági **eljárások illeték- és díjmentesek**, annak érdekében, hogy az áldozatok a szolgáltatásokat jövedelmi helyzetüktől függetlenül, minél szélesebb körben vehessék igénybe.

Az áldozatsegítő szolgálatok feladata az is, hogy együttműködés keretében figyelemmel kísérik az áldozati jogok érvényesülését, továbbá kapcsolatot tartanak a törvényben felsorolt intézményekkel.

(forrás: <https://www.kih.gov.hu>)